

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УПРАВЛІННЯ»

Лектор курсу		Мельничук Ліна Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент.		Контактна інформація лектора (e-mail), сторінка курсу		e-mail: linochka.n@ukr.net; сторінка курсу	
Галузь знань		07 «Управління та адміністрування»		Рівень вищої освіти		бакалавр	
Спеціальність		073 Менеджмент		Семестр		2	
Освітня програма		Менеджмент		Тип дисципліни		Обов'язкова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка
	3	90	18	18	18	-	36

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Менеджмент
Освітні компоненти для яких є базовою	Управлінські рішення в процесі українського державотворення , Управління технологічним розвитком , Управлінський аналіз діяльності підприємств , Теорія організації
Мета курсу:	набуття студентами знань щодо специфіки державотворення та управлінських рішень українського державотворення зокрема.

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні компетентності (СК)
<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	

Програмні результати навчання (ПР)

ПРН2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
-----------------	----------------	-----------------------	---

Розділ 1.**Тема 1. Предмет і методологія розвитку управлінської думки****Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 1.1 Предмет і методи дослідження розвитку управлінської думки.	Лекція 1 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 1.2. Соціально-економічні фактори розвитку управлінської думки.	Семінарське заняття 1 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою з урахуванням основних моделей ринку, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 1.3 Специфічні проблеми історії управлінської думки.	Практичне заняття 1 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь

Тема 2. Управлінська думка Давнього світу**Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 2.1 Управлінська думка Давнього Китаю та Індії	Лекція 2 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 2.2 Управлінська думка в античних державах	Семінарське заняття 2 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 2.3. Управлінська думка раннього християнства.	Практичне заняття 2 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь

Тема 3. Управлінська думка епохи Середньовіччя (V – XVII ст.)**Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 3.1 Феодалізм як соціально-економічна формація.	Лекція 3 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 3.2. Еволюція економічної та політичної систем епохи Середньовіччя.	Семінарське заняття 3 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою, доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 3.3. Зародження ідей підприємництва в Західній Європі.	Практичне заняття 3 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 4. Управління у Візантії**Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 4.1 Періоди історії Середніх віків у Візантії.	Лекція 4 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
--	-------------------	--	--

Заняття 4.2 Державний устрій і управління у Візантії.	Семінарське заняття 4 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 4.3. Управлінська думка у Візантії.	Практичне заняття 4 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.
Тема 5. Управлінська думка Київської Русі <u>Рекомендовані джерела:</u> 1–5			
Заняття 5.1 Зародження управлінської думки у Київській Русі.	Лекція 5 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 5.2 Формування державної системи Давньої Русі.	Семінарське заняття 5 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 5.3. Особливості управлінської думки в Україні XVIII – початку XIX ст	Практичне заняття 5 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
Самостійна робота			
<i>Тема 1. Предмет і методологія розвитку управлінської думки</i> <i>Тема 2. Управлінська думка Давнього світу</i> <i>Тема 3. Управлінська думка епохи Середньовіччя (V – XVII ст.)</i> <i>Тема 4. Управління у Візантії</i> <i>Тема 5 Управлінська думка Київської Русі</i>	18год	8 балів	<ol style="list-style-type: none"> 1. У чому специфіка науки управління? 2. Що використовується в якості емпіричного матеріалу в наукових дослідженнях з управління? 3. Що розуміється під історією управлінської думки? 4. У чому полягає принцип наукового історизму? 5. Що лежить в основі періодизації історії управлінської думки? 6. У чому суть першої управлінської революції? 7. Коли сталася друга управлінська революція? З чим ім'ям вона пов'язана? 8. Чому третя управлінська революція називається «виробничо-будівельною»? 9. Який період охоплює четверта управлінська революція? Що найбільше на неї вплинуло? 10. Що є предметом і об'єктом історичної науки? 11. Яка головна задача історичного пізнання? 12. Назвіть методи історичного наукового дослідження. 13. Що необхідно дотримуватися для отримання максимальної віддачі від дослідження управлінських ідей? 14. Які етапи містить гносеологічний процес при вивченні історії управлінської думки?

Розділ 2.**Тема 6. Управлінська думка Західної Європи епохи промислового перевороту (XVIII - XIXст.)****Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 6.1 Фактори, які вплинули на розвиток управлінської думки в період промислової революції.	Лекція 6 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 6.2 Внесок всесвітньо відомих класиків політичної економії в розвиток управлінських ідей епохи промислового перевороту.	Семінарське заняття 6 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 6.3. Управлінська проблематика в працях вчених та практиків різних галузей діяльності XVIII - XIX ст.	Практичне заняття 6 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь.

Тема 7. Зародження і формування теорій і шкіл менеджменту (перша половина XX ст.)**Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 7.1 Формування управлінських ідей представниками адміністративної (класичної) школи управління.	Лекція 7 2 год		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 7.2 Продовження становлення управлінських ідей школою людських відносин.	Семінарське заняття 7 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 7.3. Формування школи науки управління: загальна характеристика та представники.	Практичне заняття 7 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування

Тема 8. Розвиток управлінської думки в Україні у XX-XXI столітті**Рекомендовані джерела:** 1 - 5

Заняття 8.1 Розвиток управлінської думки із загальноцивілізаційних позицій..	Лекція 8		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
Заняття 8.2. Розвиток національно обумовленої управлінської думки.	Семінарське заняття 8 2 год	2 балів	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 8.3. Професіоналізація менеджменту в Україні.	Практичне заняття 8 2 год	3 балів	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування

Тема 9. Проблеми та перспективи розвитку управлінської думки**Рекомендовані джерела:** 1–5

Заняття 9.1 Поняття сучасної управлінської думки та її специфіка.	Лекція 9		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц опитування
---	----------	--	--

Заняття 9.2. Виявлення проблем розвитку управлінської думки.	Семінарське заняття 9 2 год	2 бали	Усне опитування, навчальна дискусія за темою , доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни.
Заняття 9.3. Перспективи розвитку управлінської думки	Практичне заняття 9 2 год	3 бали	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь, тестування
<p><i>Тема 6. Управлінська думка Західної Європи епохи промислового перевороту (XVIII - XIXст.)</i></p> <p><i>Тема 7. Зародження і формування теорій і шкіл менеджменту (перша половина XX ст.)</i></p> <p><i>Тема 8. Розвиток управлінської думки в Україні у XX-XXI столітті</i></p> <p><i>Тема 9. Проблеми та перспективи розвитку управлінської думки.</i></p>	Самостійна робота		
	18год	7 бали	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чим характеризується період з середини IX ст.? 2. Що представляла собою система управління імперією в IX-XI ст.? 3.. Що впливало на становлення управлінських поглядів в Візантії? 4. Назвіть основні джерела управлінської думки Стародавньої Русі. 5. Яким чином здійснювалося літописання і які події фіксували літописці? 6. Як систематизувалися записи в літописах? 7. Як можна охарактеризувати сформований державний лад на Русі? 8. Що входило в обов'язки князя? 9. Хто складав впливову групу феодалів? 10. Характеристика Київської Русі в «Слові про закон і благодать» митрополита Іларіона. 11. Під впливом яких чинників формується державність у східних слов'ян? 12. Що являє собою «Руська Правда» і з яких редакцій вона складається? 13.. З чіми реформами пов'язаний розвиток управління в XV в.? 14. Який новий орган влади з'явився в 1549 г.? 15. Як промислова революція вплинула на розвиток управлінських ідей? 16. Яким чином доводилося перебудовуватися організаціям в період промислової революції? 17. Що стверджували соціалісти-утопісти про управління?
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ			
<ul style="list-style-type: none"> ● Мультимедійний проєктор; ● Комп'ютерний клас для проведення практичних занять 			

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Яблонський В. М., Андриченко Т. В., Бекешкіна І. Е. «Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку : аналіт. доповідь /за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. – К.: НІСД, 2018. – 128 с. Режим доступу: <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/2/category/734/view/1168>
2. Білозьоров С. В., Власенко В. П., Горова О. Б., Завальний А. М., Заяць Н. В. Теорія держави та права : навч. посіб. за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К.: НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с. Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_628_31848126.pdf
3. Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 584 с. Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_2068_48631009.pdf
4. Мельнічук Л.В. Міжнародний досвід впровадження управлінських інновацій: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 11 лютого 2020 року) / Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва ДУТ. – Київ, 2020. – с.155 - 159
5. Мельнічук Л.В. Розвиток законодавчого регулювання галузі телекомунікацій. Сучасні стандарти підприємництва: імплементація та сталий розвиток в Україні.; 27 листопада 2019 р. Київ: ККІБіП

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.
- Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти Дослідження операцій.

Якщо студента не допущено до складання заліку, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Студент має право на два перескладання. При повторному перескладанні екзамену його у студента може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. У випадку отримання студентом 0 балів (неприйнятно), що тягне відрахування за невиконання навчального плану.

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою і складається із двох основних оцінкових блоків і розподіляється в певних пропорціях 60 (бали напрацьовані під час вивчення дисципліни – Поточний контроль), 40 (підсумкове оцінювання - Залік):

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КИОНТРОЛЬ	• Виконання семінарського завдання та практичних робіт	45 бали
	• Самостійна робота	15 балів
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Екзамен</i>	Екзамен проходить у письмовій формі.	40 балів

Додаткова оцінка

Види навчальної роботи	Оцінювання
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:	
- Тези доповіді на фаховій конференції	3 бали
- Стаття у фаховому виданні	5 балів
- Стаття в іноземному рецензованому виданні	10 балів

Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів.

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка /запис в екзаменаційній відомості
90-100	<p>Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях.</p> <p>Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.</p>	<p>Високий</p> <p>Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.</p>	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	<p>Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.</p> <p>Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.</p>	<p>Достатній</p> <p>Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни</p>	Добре / Зараховано (В)
75-81	<p>Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при</p>	<p>Достатній</p> <p>Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.</p> <p>Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають</p>	Добре / Зараховано (С)

	проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	утруднення.	
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється